

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: У-130/03
Бања Лука, 7.6.2006. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Фикрета Кршлаковића, као председника вијећа, те Смиљане Мрша и Јанка Нинића, као чланова вијећа, уз судјеловање Слађане Сувајчевић као записничара, у управном спору по тужби М. М. из Б.Л., (у даљем тексту: тужилац), против акта број 04-473-92/02 од 24.12.2002. године тужене управе, у предмету експропријације некретнина, у сједници одржаној дана 7.6.2006. године донио је

ПРЕСУДУ

Тужба се уважава, оспорени акт се поништава.

Образложење

Оспореним актом одбијена је жалба тужиоца изјављена против рјешења Подручне јединице тужене у Б.Л. број 04-473-14/1994 од 5.11.2002. године којим је усвојен приједлог ГП К. из Б.Л., па су у корист истог, у сврху рушења а ради изградње пословне зграде у стамбено пословном блоку између Ул. В.П., В.Р. П. и Н. П., потпуно експроприсане некретнине власништво тужиоца изграђене на земљишту означеном као кч. бр. 12/20 (н. 3476) у површини од 275 м², а означене у ставу 1 његовог диспозитива.

Оцјењујући жалбене наводе неоснованим, тужена у образложењу оспореног акта наводи да је првостепени орган на захтјев корисника експропријације провео поступак потпуне експропријације те да је на основу утврђеног чињеничног стања у том поступку правилно примјенио одредбе члана 28. Закона о експропријацији („Сл. гласник РС“, бр. 8/96), а да је за своју одлуку дао потпуне и јасне разлоге које је прихватила тужена позивом на одредбу члана 230. став 2. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС“, бр. 13/02).

Тужилац је, благовремено поднесеном тужбом оспорио законитост тог акта и истакао да је првостепени орган пропустио да у свом рјешењу одлучи о његовом захтјеву за обезбјеђење другог пословног простора, а да је важност одлуке о утврђивању општег интереса истекла јер да је протекла година дана од њеног доношења до доношења оспореног акта па да је та чињеница била довољна да тужена одбије жалбу тужиоца против првостепеног рјешења и да одбије приједлог за експропријацију наведених некретнина. Додао је да се у току поступка изјаснио да је заинтересован да гради објекат који је предвиђен на предметној локацији и да је у том правцу поднио захтјев Одјељењу за просторно уређење дана 20.11.2001. године али да о истом није одлучено па да је и о том његовом захтјеву првостепени орган морао одлучити а да је то пропустио. Предложио је да се тужба уважи и оспорени акт поништи.

У одговору на тужбу тужена страна је предложила да се тужба одбије као неоснована, остајући код разлога садржаних у образложењу оспореног акта.

ГП К. Б.Л. као заинтересовано лице у овом спору, у одговору на тужбу је истакла да је поступак експропријације започео 1994. године, да су 1999. године израђени нови урбанистичко технички услови према којима је, на парцели тужиоца и осталих 7 парцела на том простору предвиђена изградња пословног објекта, да је тужиоцу у поступку експропријације понуђена правична накнада – у складу са тржишним цијенама коју је он одбио. Сматра да је тужба поднесена у циљу одуговлачења поступка, па је предложио да се иста одбије као неоснована.

Размотривши тужбу, оспорени акт, одговор на тужбу те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе чл. 39. ст. 1. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 12/94, у даљем тексту: ЗУС) овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Поступак у предметној управној ствари је покренут по приједлогу ГП К., као правног сљедника ОДГП К., у чију корист је утврђен општи интерес за изградњу стамбено пословног објекта са комуналном и саобраћајном инфраструктуром на предметном локалитету, Одлуком Владе РС број 02/1-020-1080/00 од 22.11.2000. године. Наконведеног доказног поступка, уз ангажовање вјештака геометра и уз учешће тужиоца и инвеститора изградње објекта, те увидом у пресуду Основног суда у Бањалуци број П-1454/94 од 21.12.1995. године, утврђено је да је тужилац власник пословног простора-продавнице мјешовите робе,

а које право је стекао путем градње, као и да је корисник земљишта означеног као кч. бр. 12/20 у површини од 275 м2.

У образложењу првостепеног рјешења наводи се да је тужилац затражио додјелу другог пословног простора, али да нису испуњени услови за усвајање тог захтјева јер да тужилац у остављеном року није приложио одобрење од надлежног органа за обављање дјелатности у том пословном простору. Диспозитивом тог рјешења је усвојен приједлог ГП К. за потпуну експропријацију наведених непокретности без обавезе корисника експропријације да тужиоцу као ранијем власнику пословне просторије обезбједи у својину пословну просторију, која по структури и површини одговара условима обављања дјелатности коју је ранији власник имао прије експропријације. Наиме, одредбом члана 30. Закона о експропријацији („Сл. гласник РС“; бр. 8/96, 10/96, 15/96 и 64/04, у даљем тексту: ЗЕ), одређено је да рјешење којим се усваја приједлог за експропријацију садржи између осталог и обавезу корисника експропријације да ранијем власнику пословне просторије, обезбједи другу пословну просторију, како је то прописано одредбом члана 15. став 1. тог Закона. Према члану 17. ЗЕ, ако ранији власник не захтјева да му се за експроприсану непокретност да у својину или сусвојину друга непокретност у смислу члана 15. тог Закона, корисник експропријације је дужан да му исплати накнаду у новцу без обавезе обезбјеђења друге непокретности.

Из садржаја одредбе члана 15. став 1. ЗЕ, не произлази да је за обезбјеђење другог пословног простора потребно да ранији власник у истом и обавља одобрену дјелатност од стране надлежног органа. Како је првостепени орган пропустио да одлучи о захтјеву тужиоца за обезбјеђење другог пословног простора, иако је то образложио на начин да тужилац није приложио одобрење надлежног органа за обављање дјелатности, он о том захтјеву није одлучио диспозитивом тог рјешења чиме је учињена повреда правила поступка предвиђена одредбом члана 196. став 1. Закона о општем управном поступку. На тај начин поступљено је супротно одредбама члана 30., а у вези са чланом 15. став 1. и 17. ЗЕ, што је довело до погрешне примјене материјалног права.

Неоснован је приговор тужиоца да је протекао рок за одлучивање о приједлогу за експропријацију непокретности. Наиме, одредбом става 3. члана 24. ЗЕ, прописано је да се приједлог за експропријацију подноси Републичкој управи за геодетске и имовинско правне послове – подручној јединици за подручје општине на којој се налази непокретност предложена за експропријацију, у року једне године од дана утврђивања општег интереса за експропријацију. Из стања списка произлази да је поступак експропријације покренут 1994. године, а након доношења Одлуке Владе о утврђивању општег интереса, дана 22. новембра 2000. године, а објављене у „Сл. гласнику РС“, бр. 41/00, инвеститор изградње пословног објекта је дана 28.3.2001. године на расправном записнику остао код приједлога за експропријацију предметних непокретности, тако да није протекао рок за подношење тог приједлога, слиједом чега је приговор тужиоца у том правцу неоснован. Не стоји ни приговор тужиоца у погледу недостатка првостепеног рјешења и оспореног акта који у предметној управној ствари чине правно јединство, којима није одлучено о његовом захтјеву за градњу пословног објекта на предметном локалитету. О овом захтјеву се не може одлучивати у поступку експропријације обзиром да се општи интерес за експропријацију утврђује према условима и у поступку предвиђеним одредбама члана 19. ЗЕ, којима се одређује и корисник експропријације.

Код таквог стања ствари овај суд налази да су оспореним актом, због повреде правила поступка и повреде материјалног права остварени разлози предвиђени одредбама члана 10. ст. 1. тачка 1 и 3. ЗУС-а за његово поништење, па је тужба, примјеном одредаба члана 41. став 1. и 2. истог Закона уважена и тај акт поништен.

На основу члана 61. ЗУС-а тужени орган је у обавези да најкасније у року од 30 дана од примитка ове пресуде поново одлучи о жалби тужиоца против напријед наведеног првостепеног рјешења уважавајући примједбе и правно схватање суда из ове пресуде.

Записничар:
Слађана Сувајчевић

Предсједник вијећа:
Фикрет Кршлаковић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић